



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: A. T.**, zastoupen JUDr. Lenkou Pavlovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Praha 5, Žitavského 496, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 941/2003 - 28 ze dne 28. 2. 2005,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 941/2003 - 28 ze dne 28. 2. 2005 **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 941/2003 - 28 ze dne 28. 2. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 4474/VL - 20 - ZA08 - 2002 ze dne 23. 10. 2003, kterým bylo rozhodnuto, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud se v řízení o žalobě nevypořádal s námitkami, které stěžovatel v žalobě uvedl, a sice že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a pro vyslovení existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, na námitky stěžovatelem v žalobě uvedené nerefletoval a přistoupil k jejich posouzení paušálně. Dále stěžovatel namítá, že žalovaný nesprávně posoudil otázku, zda v řízení před žalovaným nedošlo k porušení procesních pravidel. Stěžovatel tu poukazuje

na skutečnost, že žalovaný si informace o situaci v zemi stěžovatelova původu opatřil ze zdrojů vládních, zatímco si je měl opatřit ze zdrojů nezávislých. Dále žalovaný vytrhl z kontextu informace podávané z podkladů pro své rozhodnutí. Stěžovatel dále poukazuje na svoji neznalost češtiny a dovozuje, že mu nemůže být k tíži, pokud se neseznámil s podklady rozhodnutí před jeho vydáním. Na základě těchto skutečností stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, zároveň žádá přiznání odkladného účinku jím podané kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti její důvodnost popírá. Věcně setrvává na svém závěru, k němuž dospěl ve správním řízení, a ohledně namítaného nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci poukazuje na skutečnost, že stěžovatel se s podklady, na základě kterých žalovaný rozhodoval, neseznámil, ač mu to bylo umožněno. Návrhy na doplnění dokazování neučinil. Žalovaný nemá povinnost sám nalézat případně relevantní azylové důvody, má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu takové důvody alespoň tvrdí. Proto žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel v průběhu správního řízení poukazoval na to, že v zemi jeho původu začal vojenský puč. Stěžovatel byl se svými kolegy z politické strany U. I. P. s. zatčen vojáky. Stěžovatel byl údajně místopředsedou uvedené politické strany, která však u vládnoucích struktur nebyla oblíbenou. Ze zadržení stěžovatel za pomoci jiné osoby uprchl, následně se cítil ohroženým, neboť byl údajně spojován s neúspěšným pokusem o státní převrat v roce 2000, popř. 2002 (v této otázce není stěžovatel argumentačně konzistentní). Pomoc v zemi svého původu stěžovatel nehledal, obává se usmrcení pro svoji politickou aktivitu spočívající též v účasti na převratu. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že stěžovatel členem strany, v níž měl být údajně místopředsedou, vůbec nebyl (poukázal tu přitom na skutečnost, že stranu neoznačoval správným názvem a nedokázal vysvětlit program této strany), dále že nejsou věrohodnými jím uváděné údaje ohledně převratů v zemi původu, neboť údaje ohledně těchto převratů stěžovatel průběžně měnil, a konečně že situace v zemi stěžovatelova původu se v posledních letech významným způsobem změnila k lepšímu a pronásledování z důvodů stěžovatelem uváděných tam nehrozí. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že důvody, které stěžovatel uvedl, nelze podřadit pod žádný z azylově relevantních důvodů, a stěžovateli azyl neudělil, zároveň dospěl k závěru, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu, stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl žalobou, ve které namítal porušení jednotlivých procesních ustanovení správního řádu, podle nichž bylo vedeno správní řízení před žalovaným, když se omezil na citaci příslušných ustanovení, jejichž porušení namítal (§ 3 odst. 3 a 4 a § 32 odst. 1 a § 47 odst. 3 správního řádu), a dále porušení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, neboť stěžovatel dle jeho názoru splňoval podmínky pro udělení azylu a pro konstataci existence překážky vycestování. Stěžovatel v žalobě namítal neobjektivní původ informací, o které žalovaný svůj závěr opřel, neúplnost skutkových zjištění a rozpor skutečností uváděných žalovaným se skutečným stavem v zemi stěžovatelova tvrzeného původu. Krajský soud žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že není důvodná. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 15. 4. 2005, ten jej dne 26. 4. 2005 napadl kasační stížností.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti s ohledem na uplatněné kasační důvody, pak stěžovatel uvádí kasační

důvody podávané z § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., neboť namítá jednak vady řízení před žalovaným, pro které mělo být jeho rozhodnutí zrušeno, ač nebylo, a dále pak vadu řízení před krajským soudem, který se nedostatečně vypořádal s námitkami stěžovatele uvedenými v žalobě. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a z uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Pokud jde o námitky procesního charakteru, které stěžovatel v žalobě ke krajskému soudu uplatnil, pak Nejvyšší správní soud nejprve přisvědčuje postoji žalovaného, jak jej projevil mimo jiné ve vyjádření ke kasační stížnosti, a sice že žalovaný neměl povinnost vést dokazování směrem, který by přesahoval stěžovatelova tvrzení učiněná v průběhu správního řízení. Podle § 34 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je možné k dokazování použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci, provádění důkazů přísluší správnímu orgánu, přitom účastník řízení je povinen navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy, které jsou mu známy. Správní orgán přitom podle § 32 odst. 1 správního řádu musí zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí; není přitom vázán jen návrhy účastníků. Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení před žalovaným výslovně poukázal na obavy z újmy, jež by mohla souviset s jeho politickou aktivitou, pokud uváděl konkrétní údaje o své politické aktivitě a o persekuci, již se mu v souvislosti s takovou aktivitou dostalo, a pokud na takto vymezených důvodech setrval po celý průběh správního řízení, pak jeho tvrzení si vyžádala potřebu dokazování ze strany žalovaného, a to s ohledem na § 32 odst. 1 správního řádu i kdyby žádné návrhy na doplnění dokazování stěžovatel sám nečinil. Zpochybnil-li stěžovatel za této situace objektivitu původu informací, o které žalovaný svůj závěr opřel, neúplnost jeho skutkových zjištění ve vztahu k tvrzením, která stěžovatel v průběhu správního řízení učinil, a namítal-li rozpor skutečností uváděných žalovaným se skutečným stavem v zemi stěžovatelova tvrzeného původu, pak bylo na krajském soudu, aby se každou z těchto námitek konkrétně zabýval. Dostatečné posouzení stěžovatelových námitek nelze shledávat v závěru krajského soudu, podle něhož stěžovatel měl možnost podat výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění země původu, že je na žalovaném, aby shromáždil podklady a rozhodl, a že se soud ztotožňuje se žalovaným, jak krajský soud podal na str. 5 napadeného rozsudku (č. l. 30). Naopak je třeba za shora popsanych tvrzení stěžovatele trvat na tom, aby krajský soud posoudil, nakolik byly podklady rozhodnutí žalovaného objektivními a úplnými, zda existuje jejich vzájemný rozpor, zda se jím v takovém případě žalovaný zabýval či nikoli a zda v této otázce dospěl ke správnému závěru, či zda je dán rozpor se skutečnou situací v zemi stěžovatelova tvrzeného původu, na kterou stěžovatel upozorňoval. Legitimními jsou přitom jistě i úvahy o věrohodnosti tvrzení stěžovatelem uváděných. Není tedy za situace, kdy stěžovatel uváděl skutečnosti, jež by mohly být za určitých okolností skutečnostmi relevantními pro udělení azylu i pro konstataci existence překážky vycestování, na krajském soudu, aby se souhrnně vyjádřil v tom směru, zda se ztotožňuje se závěrem žalovaného či nikoli, ale aby stěžovateli jasně a srozumitelně podal, proč jsou jeho námitky důvodnými či nedůvodnými. Jen tak může být naplněn základní smysl soudního přezkumu správních rozhodnutí.

Zohledňuje-li Nejvyšší správní soud skutečnosti, jež jsou mu známy z jeho činnosti, tj. že bezpečnostní situace v zemi stěžovatelova tvrzeného původu je od roku 2002 neustále nestabilní, že tam přetrvává konflikt nepřátelených stran, že například až výsledkem jednání mezi nepřátelenými stranami v P. uskutečněných ve dnech 3. 4. 2005 až 6. 4. 2005 byla

deklarace o ukončení konfliktu a odzbrojení nepřátelených stran, přitom o bezpečnostní situaci v zemi stěžovatelova tvrzeného původu svědčí i několik rezolucí Rady bezpečnosti OSN a přítomnost sil OSN na tomto území v uplynulých letech, pak se s pravidly fér procesu a s povinností soudu řádně ve správním soudnictví přezkoumat rozhodnutí správního orgánu v mezích uplatněných žalobních bodů zřetelně neslučuje ani závěr krajského soudu, jaký učinil ohledně hmotněprávního posouzení na str. 5 napadeného rozsudku (č. l. 30). V tomto závěru krajského soudu je totiž podáno výlučně to, že se soud ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení azylu byla podána účelově a že pro vnitřní rozpory jsou tvrzení stěžovatele neprokázaná. Za kriticky nesprávnou lze kromě toho považovat konstataci krajského soudu, podle níž stěžovatel žádné potíže, které by měl ve své vlasti, nezmínil (str. 5 napadeného rozsudku - č. l. 30). Ani v otázce hmotněprávního posouzení věci tedy krajský soud ke skutečnému přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného nepřikročil a stěžovatelovými tvrzeními, jimiž jsou tvořeny jednotlivé žalobní body, se nijak konkrétně nezabýval. Z napadeného rozsudku totiž není zřetelné, zda žaloba byla nedůvodnou proto, že stěžovatel žádné potíže v zemi svého původu netvrdil, nebo proto, že je sice tvrdil, avšak bezpečnostní situace v zemi stěžovatelova původu neodpovídá stěžovatelovým tvrzením, anebo proto, že stěžovatel i přes existenci problémů v zemi jeho původu nebyl pronásledován, popř. zda krajský soud ke svému závěru dospěl z jiných důvodů.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude zapotřebí zabývat se všemi námitkami, jimiž jsou tvořeny jednotlivé stěžovatelem uplatněné žalobní body. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud ve svém novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. února 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu